

НОВІ МЕДІА

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2026: 58; 117–127 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2026.58.13916>

УДК 070:004.77(477)

«ТЕЛЕГРАМІЗАЦІЯ» УКРАЇНСЬКОГО МЕДІАПРОСТОРУ: ПЕРЕВАГИ, РИЗИКИ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ ЖУРНАЛІСТИКИ

Ірина Богачук

*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
вул. К. Острозького, 32, 21001, Вінниця, Україна*

e-mail: irina.bogachuk1805@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0009-5146-8555>

Стаття присвячена науковому аналізу феномену «телеграмізації» українського медіапростору – стрімкого зростання ролі месенджера Telegram як платформи для поширення журналістського контенту в Україні. У роботі розглянуто причини популярності Telegram в умовах російсько-української війни та масового попиту на оперативні новини. Визначено основні переваги використання Telegram-каналів для журналістики (оперативність інформування, неформальний стиль комунікації, широке охоплення аудиторії, можливості монетизації) та пов'язані з ними ризики (поширення маніпуляцій і дезінформації, анонімність джерел, порушення етичних стандартів, залежність від платформи).

Ключові слова: Telegram-канали, медіапростір, соціальні мережі, журналістські стандарти, дезінформація, анонімність.

1. Постановка проблеми

У сучасному цифровому середовищі месенджери та соціальні мережі відіграють дедалі більшу роль у поширенні новин. В Україні цей процес набув особливого розмаху внаслідок феномену, що умовно називають «телеграмізацією» медіапростору – масового переходу аудиторії до споживання новин через платформу Telegram. Поняття «телеграмізація» відображає тенденцію, за якої Telegram-канали стали одними з основних джерел інформації для українських громадян, конкуруючи з традиційними медіа.

Актуальність дослідження зумовлена як технологічними змінами в медіаспоживанні, так і воєнно-політичними обставинами: з початком повномасштабної війни Росії проти України у 2022 р. потреба в оперативних новинах та повідомленнях про безпекові ситуації різко зросла. В цих умовах Telegram, який дозволяє миттєво публікувати інформацію та доносити її до широкої аудиторії, перетворився на потужний канал комунікації. За даними опитувань, вже близько половини українців

отримують новини саме з Telegram-каналів, і ця платформа випереджає інші соціальні мережі за популярністю як джерело новин.

Метою статті є комплексне дослідження феномену телеграмізації українського медіапростору, зокрема аналіз переваг і ризиків використання Telegram у журналістській діяльності, а також оцінка наслідків цього феномену для розвитку журналістики, стандартів професії та довіри аудиторії до медіа. Для досягнення мети вирішуються *завдання*: охарактеризувати Telegram як платформу поширення новинного контенту в Україні на основі наявних досліджень; узагальнити основні переваги та проблеми, які вирізняють цю платформу з точки зору журналістики; проаналізувати конкретні приклади провідних українських Telegram-каналів та їхню роль у інформаційному полі.

Активне використання Telegram в Україні як джерела новин привернуло увагу дослідників медіа та аналітичних центрів. За даними Київського міжнародного інституту соціології (КМІС) частка українців, що отримують інформацію через Telegram-канали у 2022–2023 рр. сягнула 44%. Опитування Internews Ukraine 2025 року засвідчило загальну тенденцію: 86% респондентів черпають новини із соціальних мереж. Telegram посідає серед них перше місце. Це підтверджує, що Telegram став провідним інформаційним каналом для української аудиторії¹.

Однією з ключових особливостей Telegram є наявність каналів – односторонніх стрічок повідомлень, де адміністратори можуть публікувати необмежену кількість дописів для підписників. Цей формат привабливий для медіа, оскільки дозволяє швидко доносити новини до великої аудиторії без алгоритмічних обмежень, притаманних іншим соцмережам. Як зазначає Detector Media, від початку повномасштабної війни Telegram перетворився на «поворотну платформу» для пошуку новин. Водночас дослідники наголошують, що Telegram слід розглядати саме як платформу, а не самостійне джерело інформації: фраза «читати новини в телеграмі» може означати як перегляд офіційного каналу Президента України, так і анонімного чату, зміст якого важко верифікувати.

Проблематика діяльності анонімних Telegram-каналів широко висвітлена в аналітичних матеріалах українських медійних організацій. Інститут масової інформації (ІМІ) у своєму моніторингу 2023 року встановив, що серед десяти найпопулярніших телеграм-каналів України сім є анонімними, а лише три – персоніфіковані (відомі автори). Більше того, 2 з топ-10 каналів прямо пов'язані з проросійськими пропагандистами, зокрема йдеться про ресурс Анатолія Шарія. Комплексне дослідження, проведене Київським університетом імені Т. Шевченка, показало, що в першій сотні найпопулярніших українських Telegram-каналів присутні лише 4% офіційних національних онлайн-медіа, тоді як більшість каналів мають анонімних власників і фактично знаходяться поза межами дії національного медійного законодавства².

Науковці та експерти також досліджують роль Telegram-каналів у гібридній інформаційній війні. Як відзначають у CEPA (Center for European Policy Analysis), месенджер Telegram став критично важливим інструментом у протистоянні росій-

¹ Detector Media (2022), «From «Trukha» to Gordon: the most popular channels of the Ukrainian Telegram», 02 September.

² Інститут масової інформації (2023), «Анонімність та російські гроші. Хто фінансує українські телеграм-канали?», 04 квітня.

ській агресії, дозволяючи українським військовим та волонтерам збирати розвіддані через анонімні боти і канали, однак водночас викликає занепокоєння його російське походження та непрозорість роботи. Обговорюються питання безпеки: з одного боку, засновник Telegram Павло Дуров публічно заявляв про нейтралітет платформи і захист даних користувачів, з іншого – відсутність повного наскрізного шифрування за замовчуванням та нез'ясовані відносини Дурова з російською владою живлять дискусії щодо ризиків витоку даних. Деякі українські урядовці та депутати пропонували обмежити чи заборонити використання Telegram через міркування національної безпеки, вказуючи на те, що платформа не має дієвих механізмів протидії російським дезінформаційним бот-мережам. Водночас журналісти й військові виступають проти заборони, оскільки Telegram став незамінним каналом оперативного інформування під час війни³.

Дослідження виконане з використанням методів контент-аналізу та аналізу документів. Джерельна база включала звіти медіаорганізацій (IMI, Detector Media, Internews Ukraine), результати соціологічних опитувань та наукові статті українських і закордонних дослідників.

Для детального розгляду відібрано три показові канали різного типу: «Труха» – найбільший новинний анонімний канал-агрегатор; «Бутусов Плюс» – персональний канал відомого журналіста (Юрій Бутусов); «Resident» – анонімний «інсайдерський» канал, пов'язаний, за даними досліджень, з проросійськими інформаційними мережами. Вибір саме цих кейсів обумовлений прагненням охопити різні категорії телеграм-каналів: незалежні громадянські медіа-ініціативи, приховані мережі дезінформації, а також інтеграцію традиційної журналістики у Telegram. По кожному з каналів проаналізовано відкриті відомості щодо історії створення, тематики та стилю контенту, розміру аудиторії, наявності монетизації, а також репутації й критики з боку медіаспільноти. Джерелами інформації слугували журналістські розслідування (наприклад, NGL.media щодо «Трухи»), публікації IMI та Detector Media, а також власне контент каналів.

Telegram – це месенджер, який поєднує функції приватного спілкування та масового мовлення. На відміну від соцмереж типу Facebook чи Twitter, Telegram-канали не мають стрічки друзів або алгоритмічної фільтрації: кожен підписник каналу отримує всі повідомлення, що там публікуються, у хронологічному порядку. Це створює ефект прямого каналу зв'язку між автором (адміністратором каналу) і аудиторією, без посередництва редакторів чи алгоритмів. Для журналістів та медіа така модель приваблива можливістю донести свій контент безпосередньо до читача і негайно, що особливо важливо під час динамічних подій. Українські урядові інституції та посадовці також активно використовують Telegram: майже всі ключові відомства (Офіс Президента, Міністерства, Генштаб тощо) та багато посадових осіб ведуть офіційні телеграм-канали для публікації оперативних повідомлень і заяв.

Відмінною рисою Telegram є мінімальна цензура та модерація контенту. Адміністрація платформи втручається лише у виняткових випадках (наприклад, видаляє контент із закликами до насильства або тероризму), декларуючи відданість свободі слова. З одного боку, це дає змогу поширювати інформацію, оминаючи цензурні

³ Protsiuk, A. (2025), «From Telegram's threat to quality shrinkflation – what defines Ukraine's media market in 2025», *The Fix Media*, 04 June

бар'єри. З іншого боку – відсутність модерації відкриває простір для зловживань: сумнівний або відверто дезінформаційний контент не блокується, а у разі видалення каналу його власники можуть миттєво створити новий⁴.

Анонімність каналів стала однією з визначальних ознак телеграм-екосистеми: власники популярних каналів часто приховують свою особу, а відсутність верифікації чи прозорого реєстру ускладнює ідентифікацію та притягнення їх до відповідальності за можливі порушення. Лише нещодавно Telegram запровадив верифікацію – позначку «синя галочка» – для каналів, адміністратори яких добровільно надають документи. Проте навіть деякі верифіковані канали не розкривають публічно своїх власників аудиторії.

Масштаби української аудиторії Telegram суттєво зросли після лютого 2022 року. Моніторинг Detector Media показав, що лише за п'ять місяців – з кінця лютого до липня 2022 р. – середня кількість підписників українських телеграм-каналів подвоїлася (з ~9 тис. до 18 тис. на канал). Причиною цього стала повномасштабна війна: у перші дні вторгнення користувачі масово приєднувалися до каналів, які оперативного інформували про воєнні дії та повітряні тривоги. За даними ІМІ, 24 лютого 2022 року багато популярних каналів за лічені години отримали приріст +100–200% нових підписників. Сплеск аудиторії пережили офіційні медіа-канали: аудиторія Telegram-каналу новин ТСН зросла на 88% за лютий-березень 2022, «Української правди» – на 86%, «Суспільного» – на 95%. Однак у загальному рейтингу Telegram досі домінують не традиційні медіа, а нові незалежні телеграм-канали. Станом на 2022–2023 роки наймасовішим українським каналом є «Труха», що налічує понад 2,7 млн підписників. Для порівняння, найбільш популярний канал від класичного медіа – ТСН – має близько 0,87 млн підписників, що в три рази менше. Всього ж, як уже згадувалося, лише 4 офіційні медіа увійшли до топ-100 каналів, інші – це або анонімні новинні агрегатори, або особисті блоги і пропагандистські ресурси⁵. Цей дисбаланс демонструє, наскільки сильно Telegram-ландшафт відрізняється від традиційного медіаполя: тут нові гравці, часто без бренду і офіційного статусу, здатні за короткий час зібрати багатомільйонну аудиторію, конкуруючи за увагу на рівних із відомими телеканалами чи новинними сайтами.

Проаналізувавши зібрані дані, можна виокремити кілька ключових переваг, які пояснюють привабливість Telegram-каналів для журналістів та аудиторії:

1. Оперативність повідомлень. Telegram забезпечує надзвичайно швидке поширення новин. Допис, зроблений у каналі, миттєво з'являється у всіх підписників, що дозволяє журналістам інформувати аудиторію в реальному часі. У конкурентній боротьбі за першість Telegram-канали нерідко випереджають традиційні ЗМІ та офіційні джерела. Показовим є приклад каналу «Труха», адміністратори якого під час боїв за Харків у лютому 2022 публікували інформацію про ситуацію в місті швидше, ніж це встигали робити новинні сайти чи влада.

2. Неформальність та персоналізація контенту. Багато телеграм-каналів ведуться у більш неформальному, розмовному стилі, ніж традиційні медіа. Відсут-

⁴ Vorobiov, M. (2024), «Has Ukraine Become Too Dependent on Telegram?», *CEPA – Europe's Edge*, 08 May

⁵ *Detector Media* (2022), «From «Trukha» to Gordon: the most popular channels of the Ukrainian Telegram», 02 September

ність суворих редакційних рамок дозволяє журналістам звертатися до аудиторії більш особисто: ділитися оперативними думками, бекграундом, навіть емоційними реакціями. Такий стиль створює ефект ближчого спілкування між автором і читачем, підвищуючи залученість аудиторії. Наприклад, канал «Бутусов Плюс», що веде журналіст Юрій Бутусов, поєднує новинні повідомлення з авторськими коментарями та аналітикою в невимушеній манері⁶.

3. Широке охоплення аудиторії. Telegram має масову популярність в Україні, що дозволяє успішним каналам сягати величезних охоплень. Під час війни Telegram охопив навіть ті групи населення, які раніше могли не читати новинні сайти завдяки тому, що месенджер встановлено майже у кожного на смартфоні і він завжди під рукою. На відміну від веб-сайтів, в Telegram користувачі не повинні цілеспрямовано заходити на сторінку медіа – новини самі приходять до них у стрічку повідомлень.

4. Можливості монетизації та незалежності від традиційних медіаструктур. Успішні Telegram-канали навчилися перетворювати популярність на дохід. По-перше, це реклама: власники великих каналів продають рекламні пости. Рекламодавців приваблює висока залученість аудиторії Telegram та можливість нативного розміщення (пост виглядає як звичайний контент). Деякі канали відкрито маркують рекламу, інші користуються джинсою.

Попри значні плюси, феномен «телеграмізації» породжує серйозні ризики для інформаційної екосистеми та журналістських стандартів. Ключові проблеми, виявлені в ході дослідження, такі:

1. Поширення маніпуляцій та дезінформації. Telegram-канали відомі тим, що часто поширюють неперевірену або відверто неправдиву інформацію, оскільки гонитву за швидкістю та ексклюзивом ставлять вище за фактчекінг. Для творців каналу «Труха» прагнення повідомити новину першими нерідко призводило до трансляції чуток і фейків. Адміністратори не дотримуються принципу перевірки інформації, і в разі помилки не виправляють її окремим спростуванням, а лише редагують або видаляють невдалий пост. Зафіксовано численні випадки, коли «Труха» публікувала маніпулятивні новини. Аналогічно і інші великі канали-агрегатори часто надають перевагу сенсаційності, незважаючи на точність. Це все підриває інформаційну цінність контенту Telegram та ставить під удар професійні стандарти. Так, «телеграмізація» створює сприятливе середовище для дезінформації – за відсутності контролю фейки поширюються швидше і ширше. Російські спецслужби активно експлуатують цю вразливість, ведучи десятки анонімних каналів, замаскованих під локальні українські новинні або «інсайдерські» ресурси. Через них вкидаються проросійські наративи та панічні чутки, що розходяться по соцмережах і месенджерах⁷.

2. Анонімність і відсутність відповідальності. Як уже відзначалося, більшість популярних Telegram-каналів України – анонімні, тобто їхні автори офіційно не розкриті. Анонімність створює ілюзію незалежності, але водночас позбавляє споживача можливості оцінити джерело інформації. Невідомо, хто саме генерує контент, які його мотиви, чи можна йому довіряти. Наприклад, канал «Resident» позиціонується як джерело «інсайдів» з політичних кулуарів, але його адміністратори прихова-

⁶ Бутусов плюс (2025), «Telegram-канал @ButusovPlus», доступно за адресою: <https://t.me/ButusovPlus>

⁷ Труха. Україна (2025), «Telegram-канал @truexanewsua», доступно за адресою: t.me/truexanewsua

ні. Служба безпеки України раніше викривала мережу анонімних Telegram-каналів, пов'язаних з російськими спецслужбами, до якої входили в тому числі «Легитимний» (675 тис. підписників) та «Resident» (601 тис.). Ці канали поширювали чутки, спрямовані на дискредитацію української влади та дестабілізацію, маскуючись під «інсайдерську» інформацію. Через анонімність притягнути їх до відповідальності вкрай важко. В результаті відсутній механізм саморегуляції: якщо традиційне медіа остерігається втратити довіру і ім'я через публікацію фейку, то анонімний телеграм-канал нічим не ризикує: у разі викриття можна просто змінити назву або створити новий канал.

3. Порушення етики та стандартів журналістики. Телеграм-канали, особливо ті, що діють поза рамками офіційних редакцій, часто ігнорують основоположні журналістські стандарти – достовірність, баланс, відокремлення фактів від коментарів, етичність методів збору інформації. Раніше згадано і про проблему непозначеної реклами (джинси) – це грубе порушення етичних норм, яке стало масовим у телеграм-сегменті. Крім того, сенсаційність і емоційна маніпулятивність стилю стали візитною карткою багатьох каналів. Використання перебільшень, образливої лексики, теорій змови покликане утримати увагу читача, але водночас вносить агресію і хаос у інформаційне поле. Наприклад, дослідники відзначають, що чимало популярних каналів обирають емоційно забарвлену та агресивну манеру подачі новин, яку аудиторія охоче споживає, бо вона відрізняється від стриманого тону традиційних медіа.

4. Залежність від платформи і вразливість інфраструктури. Бурхливий розвиток телеграм-каналів породив ситуацію, коли і медіа, і держава значною мірою залежать від однієї приватної платформи, що знаходиться поза національною юрисдикцією. Telegram став критично важливим інфраструктурним елементом українського інформпростору: через нього держава сповіщає громадян про повітряну тривогу, медіа доносять новини, військові збирають розвіддані. Якщо з якихось причин платформа стане недоступною (технічний збій, блокування на рівні держави чи у самого Telegram зміниться політика), то комунікація може зазнати краху. Як зауважує К. Горська, в Україні вже сформувалася настільки потужна комунікаційна інфраструктура навколо Telegram, що її руйнування означало б втрату важливого каналу зв'язку з громадянами⁸.

Telegram значно розширив інформаційні можливості, але приніс і системні проблеми: масове розповсюдження неперевіраних новин, анонімізація медіавласності, знецінення етики та критичну залежність від зовнішньої платформи. Ці ризики проявляються на практиці, що видно на конкретних прикладах українських каналів.

«Труха» – найбільший український Telegram-канал новинного типу. Він був створений у 2019 році в Харкові як локальний паблік кримінальних новин, але з часом зріс до загальноукраїнського масштабу. «Труха» стала відомою завдяки надзвичайній оперативності: канал публікує відео з місць подій, які надсилають підписники, часто раніше за офіційні джерела. Для стимулювання ексклюзивного контенту засновники ще на початках пропонували грошову винагороду очевидцям, які надсилають фото/відео подій (ДТП, пожеж тощо). Ця тактика швидко дала результат – «Труха» накопичила масив унікального контенту і випередила конкурентів.

⁸ Горська, К. (2025), «Перспективи регулювання медіаресурсів в телеграмі: український досвід», *Інтегровані комунікації*, №1(19), 23 квітня.

Пік популярності каналу припав на період битви за Харків: завдяки блискавичному інформуванню про обстріли і ситуацію в місті кількість читачів злетіла в рази.

Водночас канал не уникає скандалів. Його не раз звинувачували у поширенні фейків та неперевіраних чуток. Також «Труха» публікувала кадри з наслідками російських ударів, розкриваючи геолокацію, що заборонено – за це канал критикували офіційні особи. Попри сумнівну репутацію, «Труха» має вплив: навіть представники влади визнають, що канал грає помітну роль у інформуванні громадян. Канал «Труха» став символом надзвичайно масового, швидкого поширення інформації, але без традиційних журналістських фільтрів. Її слоган – «Мы там, где новости», який відображає суть: бути скрізь і негайно, нехай навіть ціною точності.

«Бутусов Плюс» – офіційний Telegram-канал журналіста Юрія Бутусова, головного редактора сайту Sensor.NET. Це приклад персонального каналу журналіста, який став продовженням його професійної діяльності. Канал налічує понад 360 тис. підписників. «Бутусов Плюс» фокусується на військовій тематиці: оперативні новини з фронту, аналіз військових подій, відео, інтерв'ю з військовими (зокрема, Юрій Бутусов як військовий кореспондент відвідує передову і звітує про це у своєму каналі). На відміну від анонімних каналів, контент тут походить від конкретної особи, репутація якої добре відома. Це автоматично підвищує рівень довіри аудиторії: підписники знають, хто такий Бутусов і можуть оцінити його експертизу.

З іншого боку, особистий канал не зобов'язаний дотримуватися суворого «новинного нейтралітету»: Бутусов часто дає свої критичні коментарі щодо дій влади або ходу бойових дій, чим канал ще більш цікавий аудиторії. «Бутусов Плюс» – це синтез журналістики і блогу, де новини та оригінальні розслідування переплітаються з оціночними судженнями автора. Такий формат дозволяє оперативно реагувати на інформаційні приводи і водночас просувати власний погляд. Це накладає і додаткову відповідальність: поширення неправдивої інформації або етичні помилки безпосередньо б'ють по репутації автора. Тож, загалом персональні канали більш дисципліновані, ніж анонімні. Натомість і їм властива суб'єктивність та емоційність викладу. У випадку «Бутусов Плюс» можна сказати, що канал став альтернативою традиційним форматам: замість окремих колонок чи телеєфірів журналіст щоденно спілкується зі своєю великою аудиторією напряду, доносячи важливу інформацію. Здебільшого це позитивний приклад інтеграції професійної журналістики у Telegram.

«Resident» – анонімний Telegram-канал, який позиціонує себе як джерело «інсайдерської» політичної інформації з Офісу Президента та силових структур. Має понад 600 тис. підписників. «Resident» відомий тим, що регулярно публікує непідтверджені документи, чутки про кадрові рішення, скандальні теорії змови щодо української влади. Українські медіаексперти вважають «Resident» частиною мережі проросійських інформаційних ресурсів. Зокрема, Detector Media згадує «Resident» серед каналів, якими керують російські спецслужби для інформаційного впливу. Його контент часто підхоплюють пропагандистські сайти, подаючи як нібито «докази» внутрішніх проблем в Україні. Наприклад, «Resident» розганяв наратив про нібито існування таємного плану капітуляції України, посиляючись на фейковий «документ з Банкової». Цей канал є яскравим прикладом негативних наслідків анонімності. Цікавим аспектом є те, що «Resident» і подібні канали часто мімікують під «патріотичні» українські ресурси, вставляючи проукраїнські гасла, аби завоюва-

ти довіру читачів. Так, їхній вплив більш підступний – вони маскують дезінформацію під виглядом «своїх» внутрішніх голосів.

Перелічені приклади далеко не вичерпують розмаїття українського Telegram-сегменту, але дають уявлення про основні його грані. З одного боку – «Труха» як новий тип масових народних медіа, швидких, комерційно успішних, але з сумнівною якістю контенту, з іншого – «Бутусов Плюс» як адаптація класичної журналістики до викликів часу та умов, та «Resident» – як інструмент прихованої інформаційної війни. Всі вони співіснують на одній платформі і формують інформаційне середовище, в якому живе український споживач новин. Далі обговоримо, які наслідки для журналістики та суспільства має така трансформація медіапростору.

Феномен «телеграмізації» українського медіапростору є одним із найважливіших інформаційних трендів останніх років. Telegram закріпився як провідний канал новин для української аудиторії, особливо в умовах війни. Близько половини громадян регулярно отримують інформацію через телеграм-канали, що ставить цю платформу в один ряд з телебаченням за впливовістю. У Telegram сформувався специфічний медіаландшафт: поруч з офіційними каналами органів влади та традиційних медіа домінують нові незалежні (здебільшого анонімні) канали, які значно випереджають офіційні ЗМІ за розміром аудиторії.

Переваги телеграм-каналів як інструменту журналістики виражені дуже яскраво. Передусім це висока оперативність. По-друге, неформальний, персоналізований характер комунікації сприяє тіснішому зв'язку між автором і аудиторією, підвищує лояльність читачів. По-третє, Telegram забезпечує широчезне охоплення: успішні канали отримують більшу аудиторію, ніж багато традиційних медіа, що відкриває шлях новим гравцям на інформаційному полі.

Ризики та негативні наслідки «телеграмізації» є зворотним боком цих переваг. Найгостріша проблема – лавиноподібне поширення дезінформації та маніпуляцій. Telegram-екосистема, практично не регульована модерацією, стала середовищем, де ворожа пропаганда і фейки легко знаходять аудиторію. Анонімність каналів ускладнює протидію цьому явищу і нівелює принцип відповідальності за слово. Ще один наслідок – розмивання професійних стандартів: частина аудиторії звикає до «новин» без належної перевірки, з емоційно агресивним забарвленням, що підриває цінність якісної журналістики в масовій свідомості. Самі журналісти відчувають тиск телеграм-формату і змушені змінювати стилі роботи. На редакційному рівні «телеграмізація» кинула виклик традиційним медіа, які втрачають монополію на оперативні новини і повинні конкурувати з неформальними каналами, зберігаючи при цьому довіру. Довіра ж аудиторії стає вибірковою: громадяни довіряють тим джерелам, які особисто обрали в Telegram (навіть якщо це сумнівні джерела), а загальний рівень критичності до інформації залишається недостатнім.

Отже, «телеграмізація» несе як благо, так і загрозу. Вона стала закономірним етапом розвитку медіа в цифрову епоху й надала нові канали комунікації. Водночас висвітлила вразливі місця: відсутність контролю за контентом, дефіцит медіаграмотності, прогалини в законодавстві. Журналістська спільнота та держава мають спільно знайти підходи для мінімізації ризиків через просвітництво аудиторії, саморегуляцію каналів, вибіркове правове реагування на відверто шкідливі ресурси.

Майбутня медіасистема України могла б поєднати оперативність і масовість Telegram із стандартами якості журналістики, виробивши нові гібридні формати до-

несення правди до громадян. Для цього потрібні подальші дослідження феномену телеграм-каналів, обмін досвідом з іншими країнами і впровадження інновацій у сфері медіа.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Detector Media* (2022), «From «Trukha» to Gordon: the most popular channels of the Ukrainian Telegram», 02 September. URL: <https://en.detector.media/post/from-trukha-to-gordon-the-most-popular-channels-of-the-ukrainian-telegram> (accessed 12 November 2025).
2. Hodunova, K. (2025), «More Ukrainians get news from TikTok and Telegram, fueling propaganda and privacy concerns», *The Kyiv Independent*, 28 November. URL: <https://kyivindependent.com/telegram-dominates-and-tiktok-grows-in-news-consumption-in-ukraine-fueling-privacy-and-propaganda-concerns/> (accessed 10 December 2025).
3. Protsiuk, A. (2025), «From Telegram's threat to quality shrinkflation – what defines Ukraine's media market in 2025», *The Fix Media*, 04 June. URL: <https://thefix.media/2025/06/04/from-telegrams-threat-to-quality-shrinkflation-what-defines-ukraines-media-market-in-2025/> (accessed 5 December 2025).
4. Vorobiov, M. (2024), «Has Ukraine Become Too Dependent on Telegram?», *CEPA – Europe's Edge*, 08 May. URL: <https://cepa.org/article/has-ukraine-become-too-dependent-on-telegram/> (accessed 12 December 2025).
5. *Бутусов плюс* (2025), «Telegram-канал @ButusovPlus», доступно за адресою: <https://t.me/ButusovPlus> (дата звернення 12 грудня 2025).
6. Горська, К. (2025), «Перспективи регулювання медіаресурсів в телеграмі: український досвід», *Інтегровані комунікації*, №1(19), 23 квітня. URL: <https://www.intcom.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/375/306> (останній перегляд 12 жовтня 2025).
7. *Інститут масової інформації* (2023), «Анонімність та російські гроші. Хто фінансує українські телеграм-канали?», 04 квітня. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/anonymist-ta-rosijski-groshi-hto-finansuye-ukrayinski-telegram-kanaly-i51944> (останній перегляд 6 грудня 2025).
8. Міський, В., Соколенко, Н. (2024), «У телеграмі переважно читають новинні агрегатори й блоги, а офіційні редакційні канали – не читають», *Detector Media*, 12 листопада. URL: <https://detector.media/mediumy/article/234602/2024-11-12-u-telegrami-perevazhno-chytayut-novynni-agregatory-y-blogy-a-ofitsiyni-redaktsiyni-kanaly-ne-chytayut-nataliya-romanyshyn-teksty/> (останній перегляд 1 жовтня 2025).
9. *Резидент* (2025), «Telegram-канал @rezident_ua», доступно за адресою: t.me/rezident_ua (дата звернення 12 грудня 2025).
10. *Труха. Україна* (2025), «Telegram-канал @truexanewsua», доступно за адресою: t.me/truexanewsua (дата звернення 12 грудня 2025).

REFERENCES

1. *Detector Media* (2022), «From «Trukha» to Gordon: The Most Popular Channels of the Ukrainian Telegram», 02 September. Available at: <https://en.detector.media/post/from->

- [trukha-to-gordon-the-most-popular-channels-of-the-ukrainian-telegram](#) (accessed 12 November 2025).
2. Hodunova, K. (2025), «More Ukrainians Get News from TikTok and Telegram, Fueling Propaganda and Privacy Concerns», *The Kyiv Independent*, 28 November. Available at: <https://kyivindependent.com/telegram-dominates-and-tiktok-grows-in-news-consumption-in-ukraine-fueling-privacy-and-propaganda-concerns/> (accessed 10 December 2025).
 3. Protsiuk, A. (2025), «From Telegram's Threat to Quality Shrinkflation – What Defines Ukraine's Media Market in 2025», *The Fix Media*, 04 June. Available at: <https://thefix.media/2025/06/04/from-telegrams-threat-to-quality-shrinkflation-what-defines-ukraines-media-market-in-2025/> (accessed 5 December 2025).
 4. Vorobiov, M. (2024), «Has Ukraine Become Too Dependent on Telegram?», *CEPA – Europe's Edge*, 08 May. Available at: <https://cepa.org/article/has-ukraine-become-too-dependent-on-telegram/> (accessed 12 December 2025).
 5. *Butusov Plus* (2025), «Telegram Channel @ButusovPlus», available at: <https://t.me/ButusovPlus> (accessed 12 December 2025).
 6. Horska, K. (2025), «Prospects for Regulating Media Resources in Telegram: The Ukrainian Experience», *Intehrovani Komunikatsii* [Integrated Communications], no. 1(19), 23 April. Available at: <https://www.intcom.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/375/306> (accessed 12 October 2025).
 7. *Institute of Mass Information* (2023), «Anonymity and Russian Money: Who Funds Ukrainian Telegram Channels?», 04 April. Available at: <https://imi.org.ua/monitorings/anonimnist-ta-rosijski-grosi-hto-finansuye-ukrayinski-telegram-kanaly-i51944> (accessed 6 December 2025).
 8. Miskyi, V. & Sokolenko, N. (2024), «In Telegram, Users Mostly Read News Aggregators and Blogs, While Official Editorial Channels Are Ignored», *Detector Media*, 12 November. Available at: <https://detector.media/mediumy/article/234602/2024-11-12-u-telegrami-perevazhno-chytayut-novynni-agregatory-y-blogy-a-ofitsiyni-redaktsiyni-kanaly-ne-chytayut-nataliya-romanyshyn-teksty/> (accessed 1 October 2025).
 9. *Rezident* (2025), «Telegram Channel @rezident_ua», available at: https://t.me/rezident_ua (accessed 12 December 2025).
 10. *Trukha. Ukraine* (2025), «Telegram Channel @truexanewsua», available at: <https://t.me/truexanewsua> (accessed 12 December 2025)

THE ‘TELEGRAMISATION’ OF THE UKRAINIAN MEDIA SPACE: ADVANTAGES, RISKS AND CONSEQUENCES FOR JOURNALISM

Iryna Bogachuk

Vinnitsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubynskyi

Kniaz Ostrozkyi Str., 32, Vinnitsia, Ukraine, 21001

e-mail: irina.bogachuk1805@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0009-5146-8555>

This article offers a comprehensive scholarly analysis of the phenomenon of the ‘telegramisation’ of the Ukrainian media landscape – the rapid rise of the Telegram messenger as a key platform for distributing journalistic content in Ukraine. The study examines social and political, and technological factors that have contributed to Telegram’s growing dominance, particularly in the context of the Russian-Ukrainian war, heightened information uncertainty, and the public’s increasing demand for fast, uninterrupted access to news. Special attention is paid to the platform’s infrastructural advantages, including the speed of message delivery, simplified content production, flexible formats, and the ability to reach large audiences without traditional editorial filters.

The article outlines the main benefits that Telegram offers to journalists and media organisations: high immediacy of updates, opportunities for direct engagement with audiences, the spread of personalised and informal communication styles, and emerging models of monetisation that reshape media economics. At the same time, the study highlights significant risks associated with Telegram’s media influence. These include the proliferation of manipulations and disinformation, the opacity and anonymity of channel administrators, the absence of platform-level accountability, the erosion of ethical standards, and growing dependence of news consumption on opaque algorithms and private actors.

By synthesising current research and empirical observations, the article evaluates how the ‘telegramisation’ trend affects the quality of journalism, audience trust, and the broader information ecosystem in Ukraine.

Keywords: Telegram channels, media space, social networks, journalistic standards, disinformation, anonymity.

Отримано редакцією видання / Received: 13.12.2025

Прорецензовано / Revised: 17.12.2025

Схвалено до друку / Accepted: 22.12.2025

Опубліковано на сайті видання / Published on the publication’s website: 28.01.2026